

यमुना०
२

दुरितक्षयो भवति वै मुकुंदे रतिः ॥ तयास
कलसिद्धयो मुररिपुश्च संतुष्यति स्वभा
वविजयो भवेद्वदति वल्लभः श्रीहरेः ॥९॥
इतिश्रीवल्लभाचार्यविरचितं यमुनाष्टकं सं
पूर्णं ॥ ॥ पुराणपुरुषो विष्णुः पुरुषोत्तम उ
च्यते ॥ नाम्नां सहस्रवक्तामितस्य भाग
वतो ध्रुवं ॥१॥ यस्य प्रसादाद्वागीशाः प्रजे
शाविभवोन्नताः ॥ क्षुद्र अपि भवेत्साधु

श्रीकृष्णंतंनतोस्म्यहं ॥२॥ अनंताएवकृ
ष्णस्यलीलानामप्रवर्त्तिकाः ॥ उक्ताभा
गवतेगूढाःप्रकटाअपिकुत्रचित् ॥३॥
अतस्तानिप्रवक्ष्यामिनामानिमुखवैरिणः
सहस्रंयेस्तुपठनैःपठितंस्यात्कुकामृतं ॥४॥
कृष्णनामसहस्रस्यऋषिरग्निर्निरूपि
ता यत्रीचतथाछंदोदेवतापुरुषोत्तमः ॥५॥
विनियोगः समस्तेषुपुरुषार्थेषुवैमतः ॥

पुरुषो० ६

बीजंभक्तिप्रियंशक्तिः सत्यधर्मापुच्यतेहृदि
भक्तोद्धारणयत्नस्तुमंत्रोऽयंपरमोमतः ॥
अवतारितभक्ताख्याः किलकंपरिकीर्तितं
॥७॥ अस्त्रंसर्वसमर्थोगोविंदः कवचंमतं ॥
पुरुषोध्यानमंत्रोक्तंसिद्धिः शरणंसंस्मृतिः
॥८॥ श्रीकृष्णः सच्चिदानंदोनित्यलीला
विनोदकृत ॥ सर्वागमविनोदीचलक्ष्मीशः
पुरुषोत्तमः ॥९॥ आदिकालः सर्वकालः

कालात्मा मायया व्यक्तः ॥ भक्तोद्धारप्र
यत्नात्मा जगत्कर्ताजितक्रिया ॥१०॥ नाम
लीलापरो विष्णुः व्यासात्मा शुकमोक्षदः ॥
व्यापी वैकुंठदाता च श्रीमद्भागवतागमः ॥११
शुकवागमृताब्धींदुः शौनकाद्यखिले
ष्टदः ॥ भक्तिप्रवर्तकस्त्राता व्यासचिंता
विनाशकः ॥१२॥ सर्वसिद्धांतवागात्मा
नारदाद्यखिलेष्टदः ॥ अंतरात्माध्या

मुस्पो० १

नगम्यो भक्तिरत्नप्रदायकः ॥२३॥ मुक्तो
पश्रयपः पूर्णात्मा मुक्तानां रतिवर्द्धनः ॥
भक्तकार्यैकनिरतोऽशेषपरस्वविनि
वारकः ॥२४॥ भक्तस्मयप्रणेता च भक्त
वाक्यपरिपालकः ॥ ब्रह्मण्यदेवो धर्मात्मा
भक्तानां भयपरिद्रुकः ॥२५॥ आसनाहृत
कल्पश्च मायाहितकरप्रभुः ॥ उत्तराप्रा
णदाता च ब्रह्मास्त्रविनिवारकः ॥२६

सर्वतःपांडुवपतिःपरिक्षित्शुद्धिकारकं
गुप्तात्मासर्ववेदेषुभक्तैकहृदयंगमः॥१७
कुंतीस्तुत्यःप्रसन्नात्मापरमाद्भुतकार्यकृत॥
भीष्ममुक्तिप्रदस्वामीभक्तमोहनिवारकः॥१८
सर्वावस्थासुसंसेव्योसमःसर्वहितप्रदः॥
कृतहृत्यःसर्वसाक्षीभक्तस्त्रीरतिवर्द्धनः॥१९
सर्वसौभाग्यनिलयःपरमाश्चर्यरूपधृक॥
अनन्यपुरुषःस्वामीद्वारकाभाग्यभाजनं॥२०

पु०स्तो० ७० ५

बीजसंस्कारकर्त्ताच परिद्धिज्ञानपोषकः ॥
सर्वत्रपूर्णगुणकः सर्वभूषणभूषितः ॥ २१ ॥
सर्वलक्षणदाताच धर्षणराष्ट्रविमुक्तिदः ॥ स
न्मार्गरक्षकोनित्यं विदुरप्रीतिपूरकः ॥ २२ ॥
लीलाव्यामोहकर्त्ताच कालधर्मप्रवर्त्तकः ॥
पांडवानांमोक्षदाता परिद्धिज्ञानवर्द्धनः ॥ २३ ॥
कलिनिग्रहकर्त्ताच धर्मादीनांचपोषकः ॥
सत्संगज्ञानहेतुश्च श्रीभागवतकारणं ॥ २४ ॥

॥ अथतंपरं द्वितीयस्कंधनामानि ॥ ॥

प्रस्कृताऽदृष्टमार्गश्च श्रोतव्यः सकलागमैः

कीर्तितव्यः शुद्धभावैः स्मर्तव्यः श्रोतव्यः सकलागमैः ॥

कीर्तितव्यः शुद्धभावैः स्मर्तव्यश्चात्मविनमैः ॥ २५

अनेकमार्गकर्ता च नानाविधगतिप्रदः ॥

पुरुषः सकलाधारः सत्वैकनिलयात्मभूः ॥ २६

सर्वधर्मेयोयोगगम्यो भक्ताग्राह्यसुरप्रियः ॥

जन्मादिसार्थककृतिर्लीलाकर्तापतिःसतां २७

सुस्मो० आविकर्तानिन्दकर्तासर्वकर्ताविशारदः ॥

७ नानावतारकर्ताचब्रह्मादिभर्मकारणं ॥ २८

दत्तलीलाविनोदीचनानासृष्टिप्रवर्तकः ॥

अनेककल्पकर्ताचसर्वदोषविवर्जितः ॥ २९

अतःपरंतृतीयस्कंधनामानि ॥

वैराग्यहेतुस्तीर्थात्मासर्वतीर्थफलप्रदः ॥

तीर्थशुद्धैकनिलयःस्वमार्गपरिपोषकः ॥ ३०

तीर्थकीर्तिभक्तगम्योभक्तानुग्रहकारकः

मकतुल्य: सर्वतुल्य: सर्वज्ञ सर्वप्रवर्त्तक: ॥३१
गुणातीतो निरवद्यात्मा सर्वलीलाप्रवर्त्तक: ॥
साक्षात् सर्वजगत्कर्ता महदादिप्रवर्त्तक: ३२
मायाप्रवर्त्तक: साक्षी मायारतिविवर्द्धन: ॥
आकाशात्मा चतुर्मूर्त्ति: चतुर्व्यूहभूतभावन: ३३
रज:प्रवर्त्तको ब्रह्मा मरिच्यादिपितामह: ॥
वेदकर्त्ता यज्ञकर्त्ता सर्वकर्त्तापितामह: ३४
अनेकसृष्टिकर्त्ता च दशाधासृष्टिकारक: ॥

पुरुषो० यज्ञांगोयज्ञवाराहोभूधरोभूमिपालकः ॥३५

८ सेतुर्विधरणोजेत्रोहिरण्याक्षांतकःसुरः ॥

दितिकस्यपकामैकहेतुःसृष्टिप्रवर्तकः ॥३६

देवाभयप्रदाताचवैकुंठाधिपतिर्महान ॥

सर्वगर्वप्रहारीचसनकाद्यखिलार्थदः ॥३७

सर्वाश्वासनकर्ताचभक्तस्तुल्याहवप्रदः ॥

काजजक्षणहेतुश्चसर्वार्थज्ञापकःपरः ॥३८

भक्तेकोमान्तिकरःसर्वप्रकारसुखदायकः ॥

नानायुद्धप्रहारैर्लोकब्रह्मशापविमोचकः ॥ ३९
पृथुस्वर्गप्रणेता चगुणसृष्टिप्रवर्तकः ॥ क
र्दमेष्टप्रदाता च देवहूत्यपरिवृत्तार्थदः ॥ ४०
धर्मजो नारायणः सत्यकालधर्मप्रवर्तकः ॥
ज्ञानावतारः शांतात्मा कपिलः कालनाशकः ४१
त्रिगुणाधिपतिः सांख्यशास्त्रकर्ता विशारदः ॥
मर्दृषणहारी च पुष्टिमोक्षप्रवर्तकः ॥ ४२
लौकिकानंददाता च ब्रह्मानंदप्रवर्तकः ॥

भक्तिसिद्धांतवक्ता च सगुणज्ञानदीपकः॥४३
आत्मपदः पूर्णकामो योगात्मा योगभावितः॥
जीवन्मुक्तिप्रदः श्रीमाननन्यभक्तिप्रवर्तकः॥४४
कालसामर्थ्यदाता च कालदोषनिवारकः॥ ग।
भेतिज्ञानदाता च कर्ममार्गनिवारकः॥४५
सर्वमार्गनिराकर्ता भक्तिमार्गैकपोषकः॥
सिद्धिहेतुः सर्वहेतुः सर्वाश्चर्यैककारणं॥४६
चेतनाचेतनपतिः समुद्रपरिपूजितः॥ सां

स्वाचार्यस्तुतः सिद्धपूजितः ४७ अथ्रानतपरं चतुर्थ
(?)नामानि विसर्गकर्त्ता सर्वेश कोटीसूर्यसम
प्रभः अनंतगुणगंभीरो महापुरुषपूजितः ४८ १४
अनंतसुखदाता च ब्रह्मकोटिप्रजापतिः
सुधाकोटिस्वास्थ्यहेतुः कामधुक कोटिकामदः ४९
समुद्रकोटिगंभीरस्तीर्थकोटिसमाह्वयः
सुमेरुकोटिनिष्कंपः कोटिब्रह्मांडविग्रहः ५०
कोट्यश्वमेधपापघ्नो वायुकोटिमहाबलः

पुस्तको कोटींदुजगदानंदी शिवकोटीप्रसादकृत ॥५१॥
१० सर्वसत्वगुणमहात्म्यः सर्वसत्वगुणभाजनं ॥ मेरु
न्वादिप्रेरको धर्मो यज्ञो नारायणः परः ॥५२॥
आकूतिसूनुर्देवेंद्रो रुचिजन्माभयप्रदः ॥
दक्षिणापतिरोजस्वी क्रियाशक्तिपरायणः ॥५३॥
दत्तात्रेयो योगपतिर्योगिमार्गप्रवर्तकः ॥ अ
नुसूयागर्भरत्नमृषिवंशविवर्द्धनः ॥५४॥
गुणत्रयविभागज्ञश्चतुर्वर्गविशारदः ॥

नारायणोधर्मसेतुर्मूर्तिपुण्यपयशाःकरः ॥५५॥
सहस्रकवचच्छेदीतपःसारोनरःप्रियः ॥ वि
श्वानंदप्रदःकर्मसाक्षीभारतपूजितः ॥५६॥
अनंताद्भुतमाहात्म्योबदरीस्थानभूषणः ।
जितकामोजितक्रोधोजितसंगोजितेंद्रियः ॥५७
उर्वशीप्रभवःसर्वसुखदायीस्थितिप्रदः ॥ यी
अमानीमानदोगोप्ताभगवच्छास्त्रबोधकः ॥५८॥
ब्रह्मादिवंद्योहंसश्रीर्मायावैभवकारणं ।

पुरुषं० विविधानंतसर्गात्मा विश्वपूरणतत्परः ॥ ५९ ॥
१२ यद्वाजीवनहेतुश्चयद्वास्वामीष्टबोधकः ॥ ना
नासिद्धांतगम्यश्चसमस्तेतुश्चषड्गुणः ॥ ६० ॥
प्रतिसर्गजगत्कर्तानानालीलाविशारदः ॥ ध्रु
वप्रियोध्रुवस्वामीचिंतिताधिकदायकः ६१
उद्धर्त्तानन्तफलदोदयानिधिरमित्रहा ॥ अं
गस्वामीकृपासारोवैरूपोभूमिनियामकः ॥ ६२
भूमिदोगवांप्रजाप्राणपालनैकपरायणः ॥

यज्ञोदानाज्ज्ञानदानात्सर्वधर्मप्रदर्शकः ॥ ९२ ॥
पुरंजनोजगन्मित्रंविसर्गेनप्रदर्शकः ॥ ९३
चेतसांपतिश्चित्रभक्तिहेतुर्जनार्दनः ॥ ९४ ॥
स्मृतिहेतुर्ब्रह्मभावसायुज्यादिप्रदःशुभः वि
जयी ॥ अतःपरंपंचमस्कंधनामानि ॥
स्थितिलीलाब्धिरच्युतोविजयप्रदः ॥ ९५ ॥
स्वसामर्थ्यप्रदोभक्तकीर्तिहेतुरधोक्षज ॥
प्रियव्रतप्रियस्वामीस्वेच्छावादविशारदः ॥ ९६

पुरुषो० संगगमस्वप्रकाशः सर्वसंगविवर्जितः ॥ ६६ ॥
१२ यांचसमयदिस्याग मात्रोपलंभनः ॥ ६७ ॥
अचिंत्यकार्यकर्ताचिंतकोगोचरकार्यकृत ॥
शृंगाररसमर्यादाअग्निधरसभाजनः ॥ ६८ ॥
नाभिपुष्करकः कर्ममर्यादादर्शनोन्मुकः ॥
सर्वरूपोनुनन्मोमर्यादापुरुषोत्तमः ॥ ६९ ॥
सर्वरूपेसुसत्मात्माकालसाक्षीशिशिप्रभुः
मेरुदेवीव्रतफलमरूषभोभगलक्षणः ॥ ७० ॥

जगत्संतपकोमेयस्तपीदेवेंद्रदर्पहा ॥ जयंती
निरस्तंतप्रमाणोत्रेणलौकिकः ॥ ७१ ॥ त्रा
नधाव्यस्तभूतात्माआनानंदोगुणप्रसूः ॥
वैस्मबोस्माद्ननपरः सर्वधर्मोपदेशकः ॥ ७२ ॥
परहंसक्रियागोप्तायोगचर्योपदर्शकः ॥
चतुर्थाश्रमनिर्णेतासदानंदशरीरवान् ॥ ७३
प्रदर्शितानाध्धर्मेश्वनरत्तस्वामाप्यपारकृते ॥
यथावत्कर्मकर्तात्रिसंगानिष्ठपदर्शकः ॥ ७४

आवश्यकपुनर्जन्मकर्ममार्गप्रदर्शकः ॥ य
द्रूपमृगः शांतः सहिष्णुः सत्यपराक्रमः ॥ ७५
रहूगणगतिज्ञश्च रहूगणविमोचकः ॥
भवाटवीतत्त्ववक्ता च दिमुरवहिनेरतः ॥ ७६
गयस्वामीस्थानवंशाकर्तास्थानविभेदकृत
पुरुषावयवो भूमिविशेषविनिरूपकः ॥ ७७
जंबूद्वीपपतिर्मेरुनाभिपदमारुहाश्रयः ॥
नानाविभूतिलीलाढ्योगंगोत्पत्तिसदानकृत ७८

गंगामाहात्म्यहेतुश्चगंगारूपोनिगूढकृत् ॥ वै
कुंठदेहहेत्वंबुजन्मकृत्सर्वपावनः ॥ ७९ ॥
शिवस्वामीशिवोपास्योगूढसंकर्षणात्मकः ॥
स्थानरक्षार्थमत्स्यादिरूपःसर्वैकपूजितः ॥ ८० ॥
उपास्यनानारूपात्माज्योतिरूपोगतिप्रदः ॥
सूर्यनारायणोदेवकांतिरुज्वलवेषधृक् ॥ ८१ ॥
हंसोनरोह्यगमनःसर्वप्रसवकारणं ॥ आ
नंदकृत्तोवसुदोबुधोवाक्पतिरुज्वलः ॥ ८२ ॥

पुरुषोत्त

२४

कालात्माकालजर्कालश्चकालछेदकृतमः॥
शिशुमारःसर्वमूर्त्तिराधिदैविकरूपधृक्॥८३
अनंतसुखभोगाढ्योविवरैश्वर्यभोजनं॥सं
कर्षणोदेवपतिःसर्वधारोबृहद्वपुः॥८४॥अ
नंतनरकछेदीस्मृतिमात्रार्त्तिनाशनः॥सर्वा
नुग्रहकर्त्ताच॥अतःपरंषष्ठमस्कंधनाम
नि॥मर्यादाभिन्नलोकस्थकृत्॥८५॥कालां
तकभयछेदीनामसामर्थ्यरूपधृक्॥

उद्धारागजहृग्गेहात्मानानामादिप्रेरकोनमः॥८६
अजामिलसमहादुष्टमोचकोघविमोचकः॥
धर्मवक्ताकलिश्चवक्ताविशुद्धधर्मस्वरूपधृक्॥८७
सन्मार्गप्रेरकोहंतात्यागहेतुरधोक्षजः॥वै
कुंठपुरनेताचदाससंहादिकारकः॥८८॥
दक्षप्रसादहृष्टंसमुत्पत्तिस्तुतिविभावनः॥
स्वाभिप्रायप्रवक्ताचमुक्तमुक्तजीवसमस्
तिकृत॥८९ नारदप्रेरणात्माचहर्यश्वप्रज्ञभावनः

पुरुषो॰ सुबलनाम्बहितोगरुदवाक्यार्थज्ञापनक्रमः।८६

१५ गुह्यार्थज्ञापनःसर्वमोहज्ञानंदप्रतिष्ठितः॥ पुष्टि

प्ररोहहेतुश्चदासैकज्ञानहृज्जनः॥८७॥ ज्ञां

त्विकनामसंहितकृतज्ञीयसःसर्वकामधुक्॥

पुष्टिवंशप्रणेताचविश्वरूपेष्टदेवता॥८८॥

कचचात्मापालननाम्नावमोपिचिंतकारणं

विश्वरूपसिरस्छेदातबाष्ठ यज्ञविनाशकः॥८९॥

हरस्वामीहितत्रागमोहतत्रत्रपरायणः॥

वृत्रकीर्तिर्विक्रमोद्रुकमध्यवस्थाणरुद्रकः । ९४
अश्वमेधहविर्भोक्ता देवेंद्रामीवनाशक
संसारमोचकश्चित्रकेतुबोधनतत्परः । ९५
मंत्रसिद्धिः ~ सिद्धिहेतुः सुसिद्धफलदायकः । ×दे×
महादेवतिरस्कर्ता भक्तेकोपूर्ववर्षिनिपातकः । ९६
देवब्राह्मणविद्वेषवैमुख्यज्ञापकं शिवः ।
आदितोदैत्यराजश्चमहत्वनिरंचितसत्कृतः । ९७
मरुतांभेदकस्त्रातावृत्रासोनानान्मापुत्रसन्निक

पुरुषो० ७ नः ॥ अतः परं सप्तमस्कंधनामानि ॥

२६ कर्मात्मावासनात्माञ्चकविर्लीलापरस्थ ॥ ९८

समदेवासुरः स्वात्मावैषम्यज्ञानसंश्रयः ॥

देहाद्युपाधिरहितः सर्वज्ञः सर्वहेतुवित् ॥ ९९

ब्रह्मवाक्यस्थापनपरः स्वजन्मावधिकार्य-

कृत् सदसद्वासनाहेतुस्त्रिसत्यो भक्तमोचकः ॥ १००

हिरण्यकशिपुद्वेषी प्रविष्टात्मा निभीषणः

शांतिज्ञानादिहेतुश्च प्रल्हादोत्सवकारणः ॥ १०१

दैत्यसिंधांतसहर्त्ताकालप्रसारउदारधीः ॥ दैत्य
हेतुप्रकटनोभक्तिचिन्हप्रकटनोभक्तिचि
न्हप्रकाशकः ॥ १०२ ॥ सद्वेषहेतुःसद्वेषवासनात्म
निरंतरं ॥ वैकुण्ठसीमाप्रह्लादवत्सलः संगदोषहा ॥ १०३ ॥
महानुभावः साकारः सर्वाकारप्रमाणभृः ॥ स्तं
भप्रसूर्निर्व्यहहरिर्नृसिंहो भीमविक्रमः ॥ १०४ ॥
विकटास्योललज्जिह्वोनखशस्त्रोजवोत्कटः ॥
हिरण्यकशिपुच्छेदीक्रूरदैत्यनिवारकः ॥ १०५

पुरुषो० सिंहासनस्थः क्रोधात्मा लक्ष्मीभयविवर्द्धनः ॥

१७ ब्रह्माद्युत्संतभयभूरप्रणोचितसंस्तूपधृक् ॥ २०६

भक्तैकरंगनहृदयो भक्तस्तुतः स्तुतिप्रियः ॥

भक्तांगलेहनोद्भूतक्रोधपुंजप्रशांतधीः ॥ २०७

स्मृतिमात्रभयत्राताब्रह्मबुद्धिप्रदायकः ॥

गोरूपधार्यमृतपाः शिवकीर्तिविवर्द्धनः ॥ २०८

धर्मोत्मासर्वकर्मात्माविशेषात्माश्रमप्रभुः ॥

संसारमग्नसंघोद्धर्त्तासन्मार्गाभिजनत्वरुः ॥ ९

आचारात्मासदाचारो ॥ अतः परमष्टमस्कं
धनामानि ॥ मन्वंतरविभावनः ॥ स्मरन्मात्रेणबाप्तु ।
महोरोगजेंद्रस्मृतिकारणं ॥ २२० ॥ जातिस्मरण
हेत्वैकपूजाभक्तिस्वरूपदः ॥ यज्ञोभयान्मनु
जानाविष्णुवल्लभब्रुनाश्रयः ॥ २२१ ॥ सत्यसेनोदुष्ट
घ्नीहरिगजविमोचकः ॥ वैकुंठेलोकक
र्त्ताचक्रजिन्नोमतकारणं ॥ २२२ ॥ उरुक्रमोम्ब
मिहनोसार्वभौमोबलिप्रियः ॥ विष्णुःसुर

पुरुषो० हितैकात्मा विश्वसेनश्शिवःप्रियः॥२३॥ धर्मसे
१९ तुर्लोकधृत्तिः सुधामांतरपालकः॥ उपह
र्त्तायोगपतिर्द्देहहृज्ञानुः क्रियापतिः॥२४॥
चतुर्द्दशप्रमाणात्मा धर्मोमन्वादिबोधकः॥
लक्ष्मीभोगैकनिलयो ब्रह्मदेवमंत्रप्रदायकः॥२५॥
दैत्यव्यामोहकः साक्षाद्रुद्रस्कंधसमाश्रयः॥
लीलामंदरधारी च दैत्यवासुकिसुजितः॥२६॥
समुद्रोन्मथनायत्तो विघ्नकर्त्ता स्ववाक्कृत

आदिकूर्ममपिविश्वात्मामंदराद्रिधरणोत्सुकः ।१७
ध्यासैन्नरदधिकवीचिः कल्पांतावधिकार्यकृत
चतुर्दशमहारत्नोलक्ष्मीसौभाग्यवर्द्धनः ।।१८
धन्वंतरिसुधाहस्तोयज्ञभोक्तानिरञ्जनः ।।
आयुर्वेदप्रणेताचदेवदैत्सरिविज्ञार्चितः ।।१९
बुद्धिभ्रामोहकोदेवकार्यसाधनतत्परः ।। स्त्री
रूपोमाययावक्तादैत्यांतःकरणःप्रियः ।।२०
पायितामृतदेवांशोयुद्धहेतुःस्मृतिप्रदः ।।

पुस्तो० सुमालीमालीवधकृन्मात्यवत्प्राणहरिकः ॥ २१

१९ कालनेमिशिरछेदीदैत्ययज्ञविनाशकः ॥

इंद्रसामर्थ्यदाताचदैत्यत्रोषस्थितिप्रियः ॥ २२

त्रिविक्रमोमोहकोमायीमृगुमंत्रस्वशाकिरः

बलिजीवनकर्ताचस्वर्गेद्रत्वप्रनाचितः ॥ २३

आदिसानंदकर्ताचकच्यपप्रादितिसंभवः ॥

उपेंद्रइंद्रावरजोवामनत्वब्रह्यरूपधृक् ॥ २४

ब्रह्मादिसेवितनवपुर्यज्ञेपावनतत्परः ॥ या

आपदेशाक्रांतोचक्षापितानुगेषसंस्थितिः ॥२५॥
सत्यार्थप्रेरकः सर्वहर्तागर्वविनाशकः ॥ त्रि
विक्रमस्त्रिलोकात्माविश्वमूर्तिः पृथुश्रवा ॥२६॥
पाशबद्धबलिस्सर्वदैत्यपक्षोपमर्दकः ॥ सु
तलस्थापितबलिः स्वर्गाधिकसुरक्षदः ॥२७॥
कर्मसंपूर्तिकर्ताचस्वर्गसंस्थापितामरः ॥ इ
तत्रिविधप्रथमात्मामहामीनोब्धिसंश्रयः ॥२८॥
सत्यव्रतप्रियोगेहामत्स्यमूर्तिर्धृतश्रुतिः ॥

श्रृंगवधधृतद्रोणिः सर्वार्थज्ञापकोगुरुः ॥ २९ ॥

अतः परं नवमस्कंधनामानि ॥ श्री हरि

ऐलासेवकजीवात्मासूर्यवंशप्रवर्तकः ॥
सोमवंशोद्भवकरोमनुपुत्रगतिप्रदः ॥ ३० ॥
अंबरीषप्रियः साधुर्दुर्वासोगर्वनाशकः ॥
ब्रह्मशापोपसंहर्ताभक्तकीर्तिविवर्द्धनः ॥ ३१ ॥
इक्ष्वाकुवंशजनकः सगराद्यखिलार्थदः ॥
भगीरथमहात्मनोगंगाधौतांघ्रिपंकजः ॥ ३२ ॥

ब्रह्मस्वामीशिवस्वामीसगरात्मजमुक्तिदः॥
खट्वांगमोक्षहेतुश्चरघुवंशविवर्द्धनः॥२३॥
रघुनाथोरामचंद्रोरामभद्रोरघुप्रियः॥अ
नंतकीर्तिःपुण्यात्मापुण्यश्लोकैकभास्करः॥२४
कोसलेंद्रप्रमाणात्मासेव्योदशरथात्मजः॥
लक्ष्मणोभरतश्चैवशत्रुघ्नोव्यूहविग्रहः॥२५
विश्वामित्रप्रियोदांतस्ताटकवधमोक्षदः॥
वायव्यास्त्राभिज्ञनिक्षिप्तमारीचश्चसुबाहुहा॥२६

पुरुषो॰ वृषध्वजधनुर्भंगप्राप्तसीतामहोत्सवः ॥ सी

२२ तापतिर्भृगुपतिगर्वपर्वतनाशकः ॥ २७ ॥

अयोध्यास्थमहाभोगयुक्तलक्ष्मीविनोदवान्

कैकेयीवाक्यकर्त्ता च पितृवाक्यपरिपालकः ॥ २८

वैराग्यबोधकोऽनन्यसात्त्विकस्यावबोधकः

अहल्यादुःखहारी च गुहस्वामीसलक्ष्मणः ॥ २९

चित्रकूटप्रियस्थानो दंडकारण्यपावनः ॥

शरभंगसुतीक्ष्णादिपूजितोऽगस्त्यभाग्यभूः ॥ ३० ॥

ऋषिसंप्रार्थितकान्तिर्विराधवधपंडितः ॥ छि

न्नशूर्पनखानासः खरदूषणघातकः ॥ ५१

एकबाणहतानेकसहस्रबलराक्षसः ॥ मा

रीचघातीनीयतसीतासंबंधद्रुगभनः ॥ २५२

सीतावियोगनायुक्तजटायुर्बधमोददः ॥

शबरीपूजितोभक्ताहनुमन्प्रमुखावृतः ॥ २५३

दुंदुभ्यस्थिप्रहरणः सप्ततालविभेदनः ॥ सुग्री

वराज्यदोवालीघातीसागरशोषणः ॥ २५४

पुरुषो॰ सेतुर्बंधनकर्ताचविभीषणहितप्रदः ॥ रा
२२ वणादिसिरछेदीराक्षसाघौघनाशकः ॥ ४५
सीताभयप्रदाताचपुष्पकागमनोत्सुकः ॥
अयोध्यापतिरत्यंतसर्वलोकसुखप्रदः ॥ ४६
मथुरापुरनिर्मातासुकृतज्ञस्वरूपदः ॥
जनकज्ञानगम्यश्चऐलांतप्रकटस्तुति ॥ ४७
हैहयांतकरोरामोदुष्टक्षत्रविनाशकः ॥
सोमवंशहितैकात्मायदुवंशविवर्द्धनः ॥ ४८

अथ दशमस्कंधनामानि ॥ ॥ परब्रह्माव
तरणः केशवक्लेशनाशनः भूमिभारावतर
णो भक्तार्थविलसन्मानसः ॥ २४९ ॥ सर्वभक्त
निरोधात्मलीलानंतनिरोधकृत् ॥ भूमिष्ठपर
मानंदो देवकीसुखकारणं ॥ २५० ॥ वसुदेव
ज्ञानदिष्टसमजीवनिवारकः ॥ सर्ववैराग्य
करणः स्वलीलाधारशोधकः ॥ २५१ ॥ माया
ज्ञापनकृतविच्छेषसंभारसंहृतिः ॥ मे

पुरुषो०
२३

कंकेत्वापरिज्ञातान्निवारणतत्परः ॥२५२॥
आविष्टवसुदेवांगो देवकीगर्भशेषणः ॥ पू
र्णतेजोमयपूर्णः कंसाध्यक्षप्रतापवान् ॥ २५३
विवेकज्ञानदाताचब्रह्माद्यखिलसंस्तुतः
सत्याज्जगत्कल्पतरुर्नानारूपविमोहनः ॥ ५४
भक्तिमार्गप्रतिष्ठाताविद्वन्मोहप्रवर्तकः ॥ मू
लकालगुणद्रष्टानयनानंदभाजनं ॥ ५५ ॥ व
सुदेवसुखाब्धिश्चदेवकीनयनामृतं ॥

पितृमातृस्तुतःपुर्वसर्ववृत्तांतबोधकः॥५६
गुरुकुलागतिर्जीजप्रबसुदेवकरिसत्ति॥
सर्वज्ञत्वप्रकटनोमायाप्रत्ययकारकः५७
ज्ञानमाहितदुरेत्रा:प्रपंचास्मृतिकारणं॥
यशोदानंदनोनंदभाग्यभूगोकुलोत्सवः५८
नंदप्रियनंदसूनुर्यशोदायास्तुनंधय॥पूत
नासुपयःपानामुग्धाभावातिसुंदरः॥५९
सुंदरीकृदयानंदोगोपीमंत्राभिमंत्रितः॥

पुरुषो० ६०
२५

गोपालनाश्चर्यरसकृन्नृशाकटासुरखंडनः ६०
नंदव्रजजनानंदी नंदभाग्यमहोदयः ॥ तृणा
वर्तवधोत्साहो यशोदाश्चानविग्रहः ६१
बहुभक्तप्रियः कृष्णः संकर्षणसहायवान् ॥
रामानुजोवासुदेवो गोष्ठांगणगतिप्रियः ६२
किंकिणीरवभर्विद्धोवत्सपुच्छावलंबनः ॥
नवनीतप्रियो गोपीमोहसंसारनाशकः ६३
गोपबालकभावज्ञश्चेष्टैश्वर्यविद्याचित्रगारदः

मृत्स्नाभक्षणलीलास्यमाहात्म्यज्ञानदायकः ८४

धराद्रोणप्रीतिकर्ता दधिभांडविभेदनः दा

मोदरो भक्तवश्यो यमलार्जुनभंजनः ८५

बृहद्वनमहाश्चर्यो वृंदावनगतिप्रियः व

त्सघाती बालकेलीर्बकासुरनिसूदनः ८६

अरण्यभोक्ताप्यथवा बाललीलापरायणः

प्रोत्साहजनकश्चैवमघासुरनिषूदनः ८७

व्यालमोक्षप्रदः पुष्टो ब्रह्ममोहप्रवर्धनः

पुरुषो० अनंतमूर्तिः सर्वात्माजंगमस्थावराकृतिः ॥ ६८

२५ ब्रह्ममोहनकर्ताचस्तुतिरात्मासदाप्रियः ॥

पौगंडलीलाभिरतिर्गोचारणपरायणः ॥ ६९ ॥

वृंदावनलतागुल्मवृंदरूपनिरूपकः ॥ ना

रदब्रह्मप्रकरणोवयःप्रतिकृतिस्वनः ॥ ७० ॥

वर्हिनृत्यानुकरणोगोपानुकरणस्वनः

सदाचारप्रतिष्ठाताबद्धब्रह्ममनिराकृतिः ॥ ७१

तरुमूलकृतानोपतल्पस्तत्त्वायीसर्ववित्तुतः

गोपालसेवितपदः श्रीजालित्नपदांबुजः ॥ २७२
गोपसंप्राप्तिफलदानन्दाशितधेनुकः ॥ का
लीयफणीमाणिक्यरंजितश्रीपदांबुजः ॥ ७३
दृष्टिसंजीविताशेषगोपगोपीकाप्रियः ॥
लीलासंपीतदावाग्निः प्रलंबवधपंडितः ॥ ७४
दावाग्न्याहतगोपालदृष्ट्याच्छादनबाहुपः ॥ व
बंधुरद्धिभूतिश्रीगोपीकामप्रबोधकः ॥ ७५
गोपीरत्नस्तुताशेषवेणुवाद्यविशारदः ॥

पुरुषो० कात्यायनीव्रतव्याजसर्वभावाश्रितांगनः १७६

२६ सत्कंगतिस्तुतिव्याजस्तुतद्वंद्वाब्जांघ्रिपः ॥

गोपद्भुर्छातिसंव्याजविप्रभार्याप्रसादकृत् ॥ ७७

हेतुप्राप्तेंद्रयागस्मृतकायगिरिप्रबोधकः ॥

छेत्ररूपकृतात्रोषरसभोगसुखावहः ॥ ७८

लीलागोवर्द्धनोद्धारपालितस्वव्रजप्रियः ॥

गोपस्वछंदलीलार्थगीर्गवाक्यार्थबोधकः ॥ ७९

इंद्रधेनुस्तुतिप्राप्तगोविंदाभिधानवान्

अतोविधर्मसंसर्ककनैदलेच्छगविनाशकः॥७८॥
नंदादिगोपमात्रैश्चवैकुंठगतिदायकः॥ ७९
वादस्मरद्धोभमतगोपीविमुक्तिदः॥८०॥
सर्वभावप्राप्तगोपीसुखसंवर्द्धनक्रमः॥गो
पीगर्वप्रणाशार्थतिरोधानसुखप्रदः॥८१॥
कृष्णभावव्याप्तविश्वगोपीभावितवेषधृक्
राधाविशेषसंभोगप्राप्तदोषनिवारकः॥८२
परमप्रीतिसंगीतसर्वाद्भुतमहागुणः॥मा

पुरुषो॰ नापनोदनाकंदगोपीहृदिमहोत्सवः ॥ ८४

२७ गोपीकाम्यमसर्वांगःस्त्रीस्त्रीभाषाविशारदः

रासोत्सवमहासौख्यगोपीसंभोगसागरः ॥ ८५

जलस्थलरतिव्याप्तगोपीदृष्ट्याभिपूजितः ॥

त्र्यात्मनेपदकामैकमुक्तिद्वारविवर्द्धकः ॥ ८६

सुदर्शनमहासर्पग्रहस्तनेदविमोचकः ॥

गीतामोहितगोपीधृक्शंखचूडविनाशकः ॥ ८७

गुणसंगीतसंतुष्टिगोपीसंसारविस्मृतिः ॥

अरिष्टमथनोदैत्यबुद्धिव्यामोहकारकः॥८८
केशिघातीनारदेष्टोव्योमासुरविनाशकः॥
अक्रूरभक्तिसंराद्धपादरेणुमहानिधिः॥८९
रथावरोहशुद्धात्मागोपीमानसहारकः॥
ह्रदसंदर्शिताशेषवैकुंठाक्रूरसंस्तुतः॥९०
मथुरागमनोत्साहोमथुराभाग्यभाजनं॥
मथुरानगरीशोभादर्शनोत्सुकमानस॥९१
दुष्टरंजकघातीचवायकार्च्चितविग्रहः॥

सुसो० वस्त्रमाल्यांगरागेभोगः कुब्जालेपनभूषितः ॥१८२

२९ कुब्जासुरूपकर्ता च कुब्जारतिवरप्रदः ॥ प्र

सादरूपसंतुष्टः हरकोदंडखंडनः ॥१८३ ॥

शाकलाहतकंसाप्तधनुरक्षकसैनिकः ॥

जाग्रत्स्वप्नभयव्याप्तमृत्सुलक्षणबोधकः ॥१८४

मथुरामल्लहृद्ईजस्वीमल्लयुद्धविशारदः ॥

सद्यः कुवलयापीडघातीचाणूरमर्दनः ॥१८५

लीलाहतमहामल्लः शलतोशलघातकः

कंसान्तकोजितामित्रोवसुदेवविमोचकः ९६

ज्ञाततत्त्वपितृज्ञानमोहनाशनवाङ्मयः ३

उग्रसेनप्रतिष्ठातायादवाधिविनाशकः ९७

नंदादिसांत्वनकरोब्रह्मचर्यव्रतेस्थितः

गुरुशुश्रूषणपरोविद्यापारमितेश्वरः ९८

सांदीपिनिमृतापत्यदानाकालान्तकादिजित्

गोकुलाश्वासनपरोयशोदानंदपोषक ९९

गोपिकाविरहव्याजमनोगतिरतिस्पृहः

पुरुषो०
२९

समोह्यच भ्रमरवाक् गोपिकामोहनात्मकः २००
कुब्जारतिप्रदोक्रूरपवित्रीकृतभूरहः ॥
पृथादुःखप्रणेताच पांडवानां सुखप्रदः २०१
जरासंधसमानीतसैन्यप्राणिविचारकः ॥
यवनव्याप्तमथुराजनदत्तकुशस्थलः २०२
द्वारिकाशुभनिर्माणविस्मापितसुरासुरः ॥
मनुष्यमात्रभोगार्थभूम्यानीतेंद्रवैभवः ३
यवनव्याप्तमथुरानिर्गमानंदविग्रहः ॥

मुचुकुंदमहाबोधयवनप्राणदर्पहा ।२०४।
मुचुकुंदस्तुतानेकगुणकर्ममहोदयः । फ
लप्रदानसंतुष्टिर्जन्मांतरितमोक्षदः ।२०५॥
शिवब्राह्मणवाक्याप्तजयभीतिविभावनः
प्रवर्षणप्रार्थितामिदानपुण्यमहोत्सवः । ६
रुक्मिणीरमणः कामपीताप्रद्युम्नभावनः
समंतकमणिव्याजप्राप्तजांबवतीपतिः । ७
सत्यभामाप्राणपतिः कालिंदीरतिवर्द्धनः

पुरुषो० मित्रवृंदापतिः सत्यापतिर्वृषनिषूदनः ७ ।।
३० भद्रावांछितभर्त्ताचलक्ष्मणावरणक्षमः ।।
इन्द्रादिप्रार्थितवधः नरकासुरसूदनः ।। ९
मुरारिः पीठहंताचताम्राद्विप्राणहारकः
भौमउत्रास्त्रीसमाहर्त्ता छत्रकुंडलदानकृत् १०
पारिजातापहरणो देवेंद्रमदनाशकः ।। ११
कि रुक्मिणीसमसत्स्त्रीसाध्यभोगरनिप्रदः ।।
रुक्मिणीपरिहासोक्तिवाकनिरोधानकारकः

पुत्रपौत्रमहा ग्यगृहधर्मप्रदायकः ।२२
संवरान्तकसत्पुत्रविवाहहतस्तकिनकः ॥
उषापहतपौत्रश्रीबाणबाहुनिवारकः ।२३
शीतज्वरभयव्याप्तज्वरसंस्तुतसङ्कुणः ॥ तुं
करपतियोद्धाच द्वंद्वयुद्धविरागदः ।२४
नृगपापप्रहन्ता च ब्रह्मस्वगुणदोषधृक्
विष्णुभक्तिविरोधैकब्रह्मस्वविनिवारक ।२५
राजभक्ताहितगणगोकुलप्रीतिदायकः ॥

पुरुषो॰ गोपीस्नेहैकनिलयो गोपीप्राणस्थितिप्रदः २६
३१. वाक्यातिगमभियुमुनाहलाकर्षणवैभवः ॥
प्रोद्धृतकन्याजितस्पर्धःकालिंद्रिराजविभेदनः २७
कांचीनिदाहकरणः शिवभस्मप्रदायकः
द्विविदप्राणयातीचकौरवारववीर्यद्रुतः २८
लांगलाकृष्टनगरीसंकुद्वास्वितनागरः
प्रपन्नाभयदःसांबप्राप्तिसन्मानभाजनं २९
नारदान्विष्टचरणोभक्तैकविक्षेपमोचकः

सदाचारैकनिजयःसुधर्माध्यासितासनः २०
जरासंधावरुद्धेन विज्ञापितनिजक्रमः
मंत्रुद्धवादिवाक्योक्ताप्रकारैकपरायणः २१
राजसूयादिमखकृतसंप्राथितसहायकः
इंद्रप्रस्थप्रयाणार्थमहत्संभारसंवृतिः २२
जरासंधवधव्याजमोचिताशेषभूमिप सन्म
नबोधकोयज्ञकृतिवारणनत्परः २३
त्रिशुपालहतिव्याजयज्ञायविमोचकः

पुरुषो ७ डुर्योधनाभिमानाग्निशोषबाणवृकोदरः ॥२४॥

३२ महादेववरप्राप्तपुरुषार्थादिविनायकः ॥ दंत

वक्रबधमानविजयायोधनायकः ॥२५॥

चित्ररथप्राणहर्तानिस्तज्ञगस्त्रास्त्रविग्रहः ॥

उपधर्मविलक्षांगसूतयात्रीवरप्रदः ॥२६॥

बल्वलप्राणहरणपालितर्षिश्रुतिक्रियः ॥

सर्वतीर्थाप्लुतिर्नानागाथलीर्थयात्राविशारदः ॥२७॥

ज्ञानक्रियाविभेदेष्टफलसाधनतत्परः ॥

सारथ्यादिकिदियाकर्नाभक्तवत्सल्यबोधकः ॥२०

सुदामास्कभार्यार्थिम्पानीतेन्द्रवैभवः ॥ रवि

ग्रहनिमित्तास्मत्कुरुक्षेत्रैकपावनः ॥२१॥

नृपगोपीसमस्तस्त्रीपावनर्ष्योखिलक्रिय ॥

ऋषिमार्गर्द्धिकृष्णनाचसुदेवमखक्रिय ॥२२॥

वसुदेवज्ञानदाताद्देवकीपुत्रदायकः ॥ अ

र्जुनस्त्रीप्रदाताचसुबलाम्बस्वरूपद ॥२३॥

श्रुतदेवेष्टदानञ्चसर्वेष्टनिनिरूपितः ॥ मह

पुरुषो० देवाद्यातिश्रेष्ठोभक्तिजदुःखनिर्णयः ॥३२॥

३२ एकग्रहस्त्रिपुत्रनानानाथाकुवित्तगरदः ॥

नरगर्वेचिंताज्ञाम्हेहनबालनाबालनेकः ॥३३॥

लोकालोकपरस्थानस्थितबालकदायकः ॥

द्वारकस्यमहाभोगनानास्त्रीरतिवर्द्धनः ॥३४॥

मनस्त्रीरोधानकन्याप्रेक्षितचितभावितः ॥अ

अतःपरंएकादशस्कंधनामानि ॥अ

मुक्तिलीलाविहाराणांमोसलव्याजसंहृदि ॥३५

श्रीभागवतधर्मादिबोधको भक्तिनीतिकृत ॥
उद्धवज्ञानदाताचपंचविंशतिधागुरुः २३६
आचारमुक्तिभक्त्यादिवक्तागाब्दोद्भवस्थितिः
हंसोधर्मप्रवक्ताचसनकाद्युपदेशकृत ॥ ३७
भक्तिसाधनवक्ताचयोगसिद्धिप्रदायकः ॥
नानाविभूतिवक्ताशुद्धकर्मोक्तबोधकः २३८
मार्गत्रयविभेदात्मानानाशंकानिवारकः
भिक्षुगीताप्रवक्ताचमुक्तसांख्यप्रकाशकः ३९

पुरुषो॰ मनोगुणविदूषात्माज्ञापकोत्कपुरूरवाः ॥ पूजा
२५ विधिप्रवक्ता च सर्वसिद्धांतबोधकः २५० ॥ तनु
स्वमार्गवक्ता च स्वस्यानुगतिबोधकः ॥ यादवांगे
पसंहर्ता सर्वाश्चर्यगतिक्रियः २५१ ॥ काल
धर्मविभेदार्थवर्णनाज्ञानतत्परः ॥ बुधे
गुप्तार्थवक्ता च नानाशास्त्रविधायकः ॥ ५२
नष्टधर्ममनुष्यादिलक्षणज्ञापनोत्सुकः ॥

आत्रेयैकागतिर्ज्ञाताकल्कि:कलिमलापह।४३
ज्ञानस्त्रैवैराग्यसंबोधोनानाप्रलयबोधक:॥ वि
शेषतस्शुकव्याजपरीक्षितज्ञानबोधक: २४४
शुकेष्टगतिरूपात्मापरिच्छिन्नदेहमोहहृत:॥ स्व
रूपोनादरूपोवेदरूपोविभेदन:।२४५। व्यास
साक्षात्प्रवक्ताच्यपुराणार्थप्रवर्तक:॥ मार्कंडे
यप्रसन्नात्मावटपत्रपुटेशय:।२४६। माया
व्याप्तमहामोहदु:खदुर्गतिप्रवर्तक:॥ म(

पुरु॰बो॰ ७
३५

हादेवस्वरूपश्च भक्तिदाता कृपानिधिः ॥ ५७ ॥
आदिमांतगतिः कालो द्वादशात्मा सुपूजितः
श्रीभागवतस्वरूपश्च सर्वार्थफलदायकः ॥ ५८ ॥
इतीदं कीर्तनीयस्य हरेर्नामसहस्रकं ॥ पंच
सप्ततिविस्तीर्णं पुराणं तव भाषितं ॥ ५९ ॥
य एतत्प्रातरुत्थाय श्रद्धावान् सुसमाहितः ॥ ज
पेदर्थाहितमतिः साऽपि विंदपदंबुजेतु ॥ ६० ॥
सर्वधर्मविनिर्मुक्तः सर्वसाधनवर्जितः ॥

एतद्वारणमात्रेणकृष्णस्यपदवीव्रजेत ॥५१॥
इत्यवेक्षितिचिंतेनश्रीभागवतसागरात् ॥ स
मुद्धृतानिनामानिचिंतामणिनिभानिहि ॥५२॥
कंठस्थितान्यपथ्येदीक्षाबाधतेज्ञानजंतमः ॥
भक्तिश्रीकृष्णदेवस्यसाधयंतिनिश्चितं ॥५३॥
किंबहूक्तेनभगवान्नामभिःस्तुतगुणः
आत्मभावंनयत्याशुभक्तिंचकुरुतेदृढां ॥५४॥
यःकृष्णभक्तिमिहवांछतिसाधनोद्वैर्निम

पुरुषो० निभासुरयन्नां द्विजपेत्सनित्यं तं वै हरिः ॥
३६ स्वपुरु कुरुते नित्यंश्री मात्मार्पणं समर्छिग
हनिभावतुष्टः ॥२५५॥ श्रीकृष्ण कृष्ण सख वृष्णि
वृषावनिध्रुक राजन्यवंशदहनानपवर्गवीर्य गो
विंदगोपवनिताव्रजभृत्यगीततीर्थश्रवणः श्रव
णमंगलपाहिभृत्यान् ॥२५६॥ इति श्री भागव
तसारसमुच्चये वैष्णवानरोत्तमोनन्मामहः
स्कंसंपूर्णमे ॥ समाप्तः ॥ श्री श्री

515/70